

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

28.02.2023 nr DM-120958-19

Rüütja liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-518293 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat ja lähtudes Marina Minerals OÜ maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusest **otsustan**:

1.1. Anda Marina Minerals OÜ-le Rüütja liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaluba nr KL-518293 kehtivusajaga 10 aastat alljärgnevaks:

1.1.1. maavara kaevandamine;

1.1.2. vee erikasutamine.

1.2. Seada keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse alapeatükis 3.3. „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust.

1.3. Jätta algamata keskkonnamõju hindamine keskkonnaloa nr KL-518293 taotluse menetluse raames.

1.4. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.

Keskkonnaluba KL-518293 on kättesaadav Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Jalgpalli tn 21, 11312) esitas Keskkonnaametile Rüütja liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi ka *kaevandamisloa* või *loa*) taotluse. Esialgne taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*) 03.08.2022 nr DM-120958-1 all. Täiendatud ja nõuetele vastav taotlus on KOTKAS-es registreeritud 26.09.2022 nr DM-120958-6 all.

Rüütja liivakarjääri keskkonnaluba taotletakse Rapla maakonnas Kehtna vallas Selja külas Rüütja maardlas (registrikaardi nr 854) katastriüksusel Kõnnu metskond 2 (katastritunnus 29203:001:0410 ja pindala 3564,25 ha). Katastriüksuse omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Taotletava Rüütja liivakarjääri mäeeraldis teenindusmaa pindala on 24,98 ha, millest mäeeraldis on 23,71 ha. Kaevandatav maavara on taotluse kohaselt täiteliiv (aktiivne tarbevaru 291 tuh m³, millest kaevandatav varu on 287 tuh m³). Kaevandatud maavara kasutamise otstarve on taotluse kohaselt teede ehitus ja üldehitus. Kaevandamise keskmine aastamäär on taotluse kohaselt 36 tuh m³. Keskkonnaluba taotletakse 10 aastaks.

Kaevandamisega kaasneb vee erikasutus karjäärivee suublasse juhtimise näol. Seega sisaldab taotlus ka vee osa. Rüütja liivakarjäärist juhitakse veed kahe väljalaskmega (RA052 ja RA053) Nimi teadmata kraavi (Eesti Looduse Infosüsteemi (edaspidi *EELIS*) kood VEE1113111) ja Nimi teadmata kraavi (*EELIS* kood VEE1113105). Keskkonnaseadustiku üldosa seadus (edaspidi *KeÜS*) § 41 lg 4 sätestab, et kui tegevused on omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud, antakse nendeks tegevusteks üks keskkonnaluba. Kaevandamisega kaasneb vee erikasutus karjäärivee suublasse juhtimisega, seega on tegevused seotud omavahel nii ruumiliselt kui tehnoloogiliselt.

Keskkonnanõu taotlust on kontrollinud Keskkonnaamet ning maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet) (10.08.2022 kiri nr 9-3/22/13169-2 ja 15.11.2022 kiri nr 9-3/22/19391-2).

Taotlusele on lisatud Põllumajandus- ja Toiduameti (edaspidi *PTA*) 20.06.2022 kiri nr 6.2-2/28852, mille kohaselt Rüütja liivakarjääri mäeeraldis ja mäeeraldis teenindusmaa kattuvad täielikult maaparandusehitisega Järvakandi5 (ÜP-49) (maaparandussüsteemi/ehitise kood 5111310010300/001). Rüütja karjääri maa-alale jäävad maaparandusehitise kuivenduskraavid, mis ei mõjuta maaparandussüsteemi kui terviku tööd. PTA kooskõlastas Rüütja liivakarjääri keskkonnanõu taotluse tingimisel, et kaevandamise ja sellele eelnevate tööde käigus ei tohi kahjustada Rüütja liivakarjäärast väljapoole jäävate kraavide ja truupide tehnilist seisukorda ning vältida tuleb sette ja pinnase edasikandumist alast väljuvatesse kuivenduskraavidesse. Tingimus lisatakse kaevandamisloa kõrvaltingimuste hulka.

Keskkonnanõu taotlus on 03.10.2022 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 03.10.2022 kirjaga nr DM-120958-7 keskkonnanõu taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest *KeÜS* § 46 lg 1 p-des 1 ja 2 nimetatud isikuid. Avalikustamise käigus huvitatud isikuid ei lisandunud.

Vastavalt *KeÜS* § 43 lg-le 1 ja maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 49 lg-le 6 küsis Keskkonnaamet kavandatava tegevuse asukoha järgselt kohaliku omavalitsuse (edaspidi ka *KOV*) üksuselt taotletava tegevuse kohta arvamust (registreeritud KOTKAS-es 03.10.2022 nr DM-120958-8 all).

MaaPS § 49 lg 6 sätestab, et *KOV* esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

KOV üksus (Kehtna Vallavolikogu) nõustus 16.11.2022 otsusega nr 1-2/59 Rüütja liivakarjääri keskkonnanõu taotlusega järgmistel tingimustel (tingimuste sisu tsiteeritud):

1. Algatada keskkonnamõju hindamine.
2. Kaevandaja peab veenduma, et tema tegevus ei mõjuta ümbruskonna kaevudes veetaseme alanemist. Võtma tarvitusele vastavad abinõud. Vajadusel rajab uued kaevud ja kannab rajamise kulud.
3. Kaevanduse teenindamiseks kasutatavad teed peavad olema heas korras, hooldatud ja kasutatavad igal ajal ümbruskonna elanike vajadusteks. Teede olukorra halvenemisel remondib kaevandaja tema poolt kasutatavad teed ja kannab kulud.

KOV otsus on registreeritud KOTKAS-es 22.11.2022 nr DM-120958-9 all.

Keskkonnaamet edastas KOV tingimusliku nõusoleku kooskõlas haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 49 lg-ga 3 Marina Minerals OÜ-le arvamuse avaldamiseks (registreeritud KOTKAS-es 28.11.2022 nr DM-120958-10 all).

Marina Minerals OÜ nõustus üldjoontes KOV tingimustega, kuid mitte keskkonnamõju hindamise algatamise tingimusega lisades, et vajadusel saab loale lisada kõrvaltingimused (registreeritud KOTKAS-es 28.11.2022 nr DM-120958-11 all).

Keskkonnaamet selgitas KOV-ile 13.12.2022 kirjas nr DM-120958-12, et Keskkonnaamet otsustajana peab andma keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte. Keskkonnaamet lisas, et Riigikohtu halduskolleegium on 30.09.2022 kohtuotsuses haldusasjas nr 3-20-1247 (p 32) võimaliku KOV-i poolt keskkonnamõju hindamise nõudmise kohta öelnud, et KOV-il ei ole võimalik seada Keskkonnaametile siduvaid tingimusi loamenetluse üksikasjade kohta, kuigi KOV saab väljendada oma põhjendatud arvamust. KOV ei ole käesoleval juhul oma otsuses keskkonnamõju hindamise vajalikkust põhjendanud. Eeltoodust tulenevalt ei käsitle Keskkonnaamet KOV otsuse tingimust nr 1, millega KOV nõuab keskkonnamõju hindamise algatamist, loa taotlusega nõustumise siduva tingimusena.

Eelhinnangu kohaselt ei ole elanikkonna kaevudes veetaseme alanemist karjääris veetaseme alandamisega seoses ette näha, kuna veetaseme alanduslehtri raadiuseks on arvutuste kohaselt 61 m karjääri servast ning sellisele kaugusele kaevusid ei jää. Kuna Marina Minerals OÜ on KOV tingimusega nr 2 nõustunud siis kantakse loale kaevusid puudutav kõrvaltingimus.

Kuivõrd kaevandamisloaga ei saa üldjuhul reguleerida väljaspool mäeeraldise teenindusmaad asuvate teedega seonduvat siis tuleks teede korrashoidu puudutavas osas sõlmida teede haldajatega vastavad kokkulepped.

Kooskõlas HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 09.02.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloa kohta tehtava otsuse eelnõu ning andis 09.02.2023 kirjaga nr DM-120958-15 menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandatav tegevus puudutada, on õigus alates avalikustamisest kuni määratud tähtajani esitada Keskkonnaametile loa taotluse või loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Ettepanekuid / vastuväiteid ei laekunud.

Kehtna Vallavalitsus etteantud tähtaja jooksul Keskkonnaametile arvamust ei esitanud ega pikendanud vastamistähtaega, seega luges Keskkonnaamet kooskõlastuse antuks (HMS § 16 lg 2).

Marina Minerals OÜ ja PTA nõustused eelnõudega ning nende vastused on registreeritud KOTKAS-es vastavalt 09.02.2023 nr DM-120958-16 all ja 24.02.2023 nr DM-120958-17 all.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnaamet jättis 28.02.2022 kirjaga nr DM-120958-18 “Rüütja maardla Rüütja liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise Rüütja liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse menetluse käigus. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks on välja toodud keskkonnaloa kõrvaltingimuste ja nõuete osas.

3.2. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Keskkonnaloa menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid ja KeÜS 5. peatükki.

KeÜS § 41 lg 5 alusel annab keskkonnaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

Riigilõiv on tasutud 03.08.2022 vastavalt riigilõivuseaduse § 136² lg-le 6.

KeÜS § 51 lg 1 sätestab, et keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa taotleja taotlusel või omal algatusel teha enne keskkonnaloa andmist või selle andmisest keeldumist siduvalt kindlaks asja lõplikul lahendamisel tähtsust omava asjaolu, sealhulgas KeÜS § 52 lg 1 p-des 1–4 või 8–10 sätestatud keskkonnaloa andmisest keeldumise aluse puudumise.

Keskkonnaloa andmisest keeldumise alused on toodud KeÜS § 52 lg-s 1, MaaPS §-is 55 ja veeseaduse (edaspidi *VeeS*) §-is 192.

MaaPS § 55 lg 1 p 12 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotletava kaevandamisloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Taotluses ja eelhinnangus on käsitletud metsise püsielupaiga ja teiste kaitsealuste liikide teemat ning on leitud, et karjääri ebasoodne mõju metsisele on leevendusmeetmete rakendamisel välditav.

MaaPS § 55 lg 3 p 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest kaevandamise või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Marina Minerals OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 18.01.2023).

MaaPS § 55 lg 2 p 10 alusel keeldutakse kaevandamisloa andmisest kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi *juhend*). Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgeks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Kuivõrd kaevandada soovitav maavara kuulub riigile, analüüsis Keskkonnaamet riigi huvi lähtuvalt juhendist.

Keskkonnaamet analüüsis, kas taotletav tegevus on vajalik maavarade säästliku ja jätkusuutliku kasutamise tagamiseks.

Taotletav tegevus on vajalik, kui:

1. kaevandamisloa andmisega hoitakse ära majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plokkide teke;
2. kaevandamisloa andmine tagab kasutusel oleva mäeeraldise lamamis oleva maavara täieliku väljamise;
3. kaevandamisloa andmine tagab korrastamistingimuste otstarbekama täitmise;
4. kaevandamisloa andmine tagab planeeringutest või riigi taristu ehituse ja laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavara kaitse nõuete täitmise ning maavara ratsionaalse kasutamise.

Keskkonnaameti hinnangul ei saa Rüütja liivakarjääri kaevandamisloa taotlust lugeda ülaltoodud punktide alusel põhjendatuks kuna:

1. taotletava mäeeraldise piiresse jääv aktiivne tarbevaru on nõudluse olemasolul kaevandatav ka iseseisvalt ning ebaotstarbekaid jääkvaru plokkide ei teki;
2. tegemist ei ole olemasoleva mäeeraldise sügavuti laiendamisega;
3. mäeeraldise kasutuselevõtt ei ole vajalik olemasoleva mäeeraldise korrastamistingimuste otstarbekamaks täitmiseks, kuna taotletaval alal ei ole varasemalt kaevandatud ning tegemist on umbes pooles ulatuses metsaga kaetud maatulundusmaaga;
4. olemasolevate andmete põhjal ei ole varu väljamine vajalik maavara kaitse nõuete

täitmiseks või ratsionaalseks kasutamiseks seoses maardla alal planeeritavate tegevustega. Taotletaval Rüütja liivakarjääri mäeeraldise alal ei ole varem kaevandamist toimunud.

Keskkonnaamet analüüsis, kas taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab, kui kauaks võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas varem antud lubadega kaevandada antud maavaravaru jätkub, arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Mäeeraldise optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses mäeeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Lubadega kaevandamiseks antud varu peetakse piisavaks, kui varu jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud mäeeraldiste piires kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Taotletava Rüütja liivakarjääri teeninduspiirkonda (50 km raadiusesse) jäi seisuga 18.01.2023 41 täiteliiva varuga karjääri. Nende karjääride täiteliiva kaevandatav jääkvaru seisuga 18.01.2023 on kokku ligikaudu 6895 tuh m³. Viimase 5 aasta keskmiste kaevandamismahtude põhjal kaevandatakse piirkonnas igal aastal ligikaudu 439 tuh m³ täiteliiva. Seega on piirkonna varustuskindlus tagatud ligikaudu 16 aastaks (kui arvestada 50 km veoteede pikkuses siis ligikaudu 40 aastaks) ehk rohkem kui 10 aastaks.

Eelnevale tuginedes jõudis Keskkonnaamet seisukohale, et Rüütja liivakarjääri keskkonnaloa taotluse puhul võib esineda MaaPS § 55 lg 2 p-s 10 sätestatud keskkonnaloa andmisest keeldumise alus, kuna varem antud mäeeraldiste piires kaevandada antud samaväärse maavara jääk rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused enam kui 10 aastaks. Samas näeb juhendi p 6.1 ette, et riigi huvi väljaselgitamisel tuleb olulist tähelepanu pöörata taotleja põhjendusele mäeeraldise saamiseks. Juhendi p-des 6.2.1-6.2.5 on välja toodud, milliseid hinnanguid ja alusdokumente peab mäeeraldise saamise põhjendus sisaldama.

Marina Minerals OÜ on mäeeraldise saamise vajadust põhjendanud järgmiselt:

Marina Minerals OÜ on ehitusmaavara leiukohtade arendamise ja realiseerimisega tegelev ettevõtte, mille eesmärgiks on tagada tulevaste suurobjektide ning linnade läheduses täitematerjalide varustuskindlus. Üheks prioriteediks teiste seas on seatud täitematerjali tagamine Rail Baltica raudteetrassi mulde ehitustööde tarbeks. Rail Baltic raudtee kavandatav trassikoridor jääb mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa idaservast vaid ~700 m kaugusele.

Täitematerjal realiseeritaks lähedalt mööduva raudteetrassi muldetööde ehitusel ning Nõlva viadukti ja Selja ning Kootja ökodukti muldetööde ehitusel. Kõnealuste objektide ehitusel realiseeritaks tõenäoliselt kogu Rüütja liivakarjääri ehitusmaavara ning seejärel läheks kaevandatud ala koheselt korrastamisele.

Tuginedes Marina Minerals OÜ põhjendustele ja asjaolule, et juhendi kohaselt küsitakse

nõudluse hüppelise muutuse võimaluse korral Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) arvamust, küsis Keskkonnaamet 19.01.2023 kirjaga nr DM-120958-13 MKM-lt seisukohta riigi huvi olemasolu või selle puudumise kohta Rüütja liivakarjääri osas.

MKM vastas 03.02.2023 kirjaga nr 17-1/2022/475-2 (registreeritud KOTKAS-es 03.02.2023 nr DM-120958-14 all) järgmist (tsiteeritud):

Taotleja kavatseb kaevandava täitematerjaliga varustada Rail Baltica raudteetrassi mulde ehitustöid. Täiendavalt on Selja ökodukti ehitaja TREF Nord AS andnud teada, et ettevõtte on huvitatud taotleja poolt kavandatava Rüütja liivakarjääri mittestruktuursest täitematerjali mahust, mida kasutatakse Selja ökodukti ehitusel ning mille kogumaht võib küündida 400 000 tonnini või enamgi. Rail Baltic raudtee kavandatav trassikoridor jääb mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaast ~700 m kaugusele. Lisaks realiseeritaks täitematerjali lähedalt mööduva raudteetrassi muldetööde ehitusel ning peale Selja ka Nõlva viadukti ning Kootja ökodukti muldetööde ehitusel. Kõnealuste objektide ehitusel realiseeritaks tõenäoliselt kogu Rüütja liivakarjääri ehitusmaavara ning seejärel läheks kaevandatud ala koheselt korrastamisele.

MKM juhib tähelepanu, et võimalikud varud RB trassikoridori läheduses muudavad nende kasutamise suhteliselt soodsamaks võrreldes kaugematel asuvatega, seejuures võttes arvesse ka Euroopa Liidu roheleppest tulenevat CO₂ emissiooni vähendamise vajadust ehk mida lähemalt maavara transportida, seda vähem emissiooni.

Lähtudes eelpooltoodust on MKM seisukohal, et Rüütja liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotluse puhul on riigi huvi põhjendatud.

Taotletava tegevusega ei kaasne VeeS § 192 lg-s 3 nimetatud veeloa andmisest keeldumise aluseid. Kaevandamistegevus mõjutab kvaternaari setete veekihti ja põhjavett on taotletaval mäeeraldisel võimalik kraavitusega isevooluliselt alandada, süvendades kraave ning juhtides vett piirkonna maaparandussüsteemi kraavidesse. Seega ei toimu kaevandamise käigus põhjavee võtmist. Veekihi vett ammutatakse üksikute salvkaevudega. Piirkonna veevarustus baseerub peamiselt Siluri-Ordoviitsiumi veekompleksil (maapinnalt esimene aluspõhjaline veekompleks), mis moodustab piirkonnas Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogumi. Veekogumi koguseline seisund on 2020. aastal hinnatud heaks, keemiline seisund halvaks, koondseisnud halvaks. Kaevandamistegevusega ei mõjutata Siluri-Ordoviitsiumi veekompleksi. Siluri-Ordoviitsiumi puurkaevu on enamasti 70-80 m sügavused. Järvakandi Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogumi põhjaveemaardla veevaru on kinnitatud keskkonnaministri 27.12.2021 käskkirjaga nr 1-2/21/525 „Järvakandi alevi põhjaveevaruga ala põhjaveevaru kehtestamine“. Järvakandi Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogumi põhjaveemaardla veevaru on kinnitatud kuni 31.12.2046. Kuna kaevandamise käigus alandatakse kvaternaari setete veekihti siis ei mõjuta kaevandamine Siluri-Ordoviitsiumi veekihti.

Rüütja liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Antav keskkonnaluba nr KL-518293 annab Marina Minerals OÜ-le Rüütja liivakarjääris õiguse alljärgnevalt:

- maavara kaevandamine;
- vee erikasutamine.

3.2.1. Maavara kaevandamine

Lubatav tegevus

Käesolevaga antakse Marina Minerals OÜ-le Rüütja liivakarjääri keskkonnaluba nr KL-518293. Rüütja liivakarjäär asub Rapla maakonnas Kehtna vallas Selja külas katastriüksusel Kõnnu metskond 2 (katastritunnus 29203:001:0410). Rüütja liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa pindala on 24,98 ha, millest mäeeraldise pindala on 23,71 ha. Keskmise tootmiskaht aastast on 36 tuh m³. Keskkonnanala kehtivus on 10 aastat. Kaevandatud maa kasutamise otstarve on metsamaa.

Seisuga 31.12.2022 on Rüütja liivakarjääri mäeeraldise täiteliiva plokki 5 aktiivne tarbevaru 129 tuh m³ ja täiteliiva plokki 6 aktiivne tarbevaru on 162 tuh m³ ning nendest on kaevandatav varu 287 tuh m³.

Nõlvatervikusse jääb 4 tuh m³ täiteliiva.

Maakatastriseaduse § 18² lg 4 sätestab, et katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenev mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve. Maaregistri andmeil on katastriüksuse Kõnnu metskond 2 (katastritunnus 29203:001:0410) puhul tegemist 100% maatulundusmaaga.

Nõuded maavara kaevandamisele

Keskkonnanala maapõue eriossa kõrvaltingimuste seadmist on kajastatud korralduse peatükis 3.3. „Kõrvaltingimuste seadmine“.

3.2.2. Vee erikasutamine

3.2.2.1. Lubatav tegevus

Korralduse otsustava osa punkt 1.1.2. annab õiguse karjäärivee suublasse juhtimiseks (VeeS § 187 p 9).

Ettevõtte juhik karjäärist isevoolselt vett suublasse Rapla maakonnas Kehtna vallas Selja külas Kõnnu metskond 2 kinnistu (registriosa nr 7389150, katastritunnus 29203:001:0410).

Rüütja liivakarjäärist juhatakse veed kahe väljalaskmega (RA052 ja RA053) Nimi teadmata kraavi (Eesti Looduse Infosüsteemi (edaspidi *EELIS*) kood VEE1113111) ja Nimi teadmata

kraavi (EELIS kood VEE1113105).

VeeS § 18 lg 2 kohaselt ei peeta heitveeks sademevett, kaevandusvett, karjäärivett, jahutusvett, maaparandussüsteemis voolavat vett ega vesiviljeluses ja hüdroenergia tootmises kasutatavat vett.

VeeS § 130 lg 2 alusel kehtestatud keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) § 9 lg 5 kohaselt tuleb kaevandus- ja karjääriveele loaga määrata vähemalt biokeemilise hapnikutarbe, keemilise hapnikutarbe, pH ja heljumi sisalduse piirväärtused koos vastava seirekohustusega. Muud määruse nr 61 lisas 1 nimetatud saastenäitajate piirväärtused ja seirenõuded määratakse loas sõltuvalt kaevandatavast maavarast ning kaevandusest või karjäärist ärajuhitava vee päritolu ja riskihinnangu põhjal.

Suublasse juhitud karjäärivesi peab vastama määruse nr 61 lisas 1 toodud piirväärtustele (VeeS § 130 lg 2). Karjäärivett tohib suublasse juhtida, kui saastenäitajad ei ületa määruse nr 61 lisas 1 sätestatud piirväärtusi, mis kehtivad reoveekogumisala kohta, mille koormus on 2000–9999 inimekvivalenti (edaspidi *ie*), välja arvatud heljumisisaldus, mis ei tohi ületada 40 mg/l (määrus nr 61 § 9 lg 1).

Määruse nr 61 kohaselt kohalduvad karjäärist ärajuhitavale veele § 9 lg-s 1 nimetatud piirväärtused (BHT₇ – 15 mg/l, KHT – 125 mg/l).

Kvaternaarisetete põhjavett on taotletaval mäeeraldisel võimalik kraavitusega isevooluliselt alandada, süvendades kraave ning juhtides vett piirkonna maaparandussüsteemi kraavidesse. Keskkonnaloa taotluse kohaselt on ligikaudu 55% maavaravarust on veelune. Veeluse kasuliku kihi paksus on keskmiselt 1 m. Kvaternaari setted toituvad sademetest. Taotletava vee erikasutuse eesmärgiks on mäeeraldise vee juhtimine Nimi teadmata kraavi (EELIS kood VEE1113111), mis suubub Nimi teadmata kraavi (EELIS kood VEE1113110) ja Nimi teadmata kraavi (EELIS kood VEE1113105), mis suubuvad Nurtu jõkke (VEE1113100).

Rüütja karjäärist kraavitusega ära juhitava vee äravooluhulk on keskkonnaloa taotluses arvatatud valgala (karjäär) pindala 23,71 ha korrutamisel valgalale langeva pikaajalise keskmise sademete hulgaga, millest on lahutatud aurumise osakaal. Kuusiku meteoroloogiajaama andmetel oli aastatel 1991 - 2020 piirkonna aastane keskmine sademete hulk 730 mm. Aurumine on keskmiselt 450 mm/aastas. Arvutuse tulemusena saame äravooluhulgaks 66,4 tuhat m³ aastas (keskmine vooluhulk 2,1 l/s ehk 0,002 m³/s).

Kavandatavasse Rüütja karjääri on äravooluhulkade reguleerimise ja tasandamise eesmärgil kavandatud 2 väljalasku. Arvestades maapinnareljeefi ja maaparandussüsteemide kraavide valgalasid, on karjääri edelanurgast (väljalask 1) hinnanguliselt võimalik ära juhtida ~75% karjääri kogunevast veest ja kagunurgast (väljalask 2) ~25% karjääri kogunevast veest.

Karjäärist ärajuhitav vee kogus sõltub sademete hulgast, mis kvartalite lõikes erineb oluliselt. Sellest tulenevalt soovitakse keskkonnaloa taotluse kohaselt jätta karjäärist ärajuhitava vee kvartaalsed kogused lahtised ning määrata loaga aastane karjäärist ärajuhitav vee kogus. Seega määratakse keskkonnaloas Rüütja liivakarjäär 1 väljalask aastaseks koguseks 49 791 m³ ja Rüütja liivakarjääri 2 väljalask aastaseks koguseks 16 597 m³.

Lähimad eluhooned asuvad kavandatavast karjäärist ~700 m kaugusel kirdes Ahekõnnu külas Säärekõnnu (katastritunnus 29301:001:0019) kinnistul, ülejäänud jäävad rohkem kui 1 km kaugusele. Taotluse seletuskirjas on esitatud planeeritava karjääri ala kuivendamise mõju ulatuse kalkulatsioon. Tehtud arvutuste kohaselt ulatub mäeeraldisest külgnevate alade veerežiimi (kuivendusmõju) muutmine ca 60 m kaugusele. Seda arvestades ei ole võimalik, et planeeritav tegevus mõjutaks Säärekõnnu kinnistul paikneva hoone juures veerežiimi. Säärekõnnu maaüksuse ja taotletava mäeeraldisel maa-ala maapind asub ca 3,5 m madalamal ja nende kahe ala vahel paikneb maaparandussüsteem voolusuunaga mäeeraldisel suunas, siis ei ole reaalne täiendava kuivendusmõju kandumine Säärekõnnu kinnistu teoreetilise loodusliku veevarustusallikani. Seda arvestades, ei ole ka põhjendatud antud taotluse menetluse raames välja selgitada Säärekõnnu kinnistu veevarustuslahendust, kuivõrd antud objektini kavandatava tegevuse mõju ei ulatu^[1].

Keskkonnaloale seatakse järgmine tingimus: Juhul kui karjääris toimub veetaseme alandamine ja ümbruskonna kaevudes toimub seetõttu veetaseme alandamine või vee kvaliteedi muutus, tuleb loa omajal teostada kaevude seiret. Kui seire tulemuste põhjal selgub, et kaevude veetase on alanenud või vee kvaliteet on halvenenud kaevandamise tagajärjel, tuleb loa omajal rajada uued kaevud ja kanda kaevude rajamise kulud. Seire tuleb teostada ühe aasta jooksul (üks kord kvartalis), mõõta kaevudes veetaset ja määrata naftaproduktid, hägusus, heljum, NO₃, NO₂ ja NH₄. Peale seire teostamist tuleb loa omajal esitada seireandmete põhjal ekspertarvamus Keskkonnaametile.

Kaevandamistegevus mõjutab kvaternaari setete veekihti. Veekihi vett ammutatakse üksikute salvkaevudega. Piirkonna veevarustus baseerub peamiselt Siluri-Ordoviitsiumi veekompleksil (maapinnalt esimene aluspõhjaline veekompleks), mis moodustab piirkonnas Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogumi. Veekogumi koguseline seisund on 2020. aastal hinnatud heaks, keemiline seisund halvaks, koondseisnud halvaks. Kaevandamistegevusega ei mõjutata Siluri-Ordoviitsiumi veekompleksi.

Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud ka kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariilukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad. Samas avariilukorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus).

Kõige tõenäolisem pinnase kvaliteeti mõjutav avarii on diiselkütuse või õli leke masinatest, mis kaevandamistöde käigus võib juhtuda. Seega kantakse keskkonnaloale järgmine tingimus:

Reostuse vältimiseks tuleb rangelt jälgida, et kaevandamis- ja laadimiskohtades ei satuks diiselkütust ega määrideõli karjääri põhja. Seadmete tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud plastil, mis on varustatud õlitõrje vahenditega. Õnnetuse kohas tuleb reostunud pinnas kiiresti eemaldada ja anda üle vastavat litsentsi omavale jäätmekäitlusasutusele.

Vee erikasutaja peab tagama vee juhtimisel suublasse loaga seatud piirmääradele vastavuse. Veeproovide mittevastavuse korral tuleb loa omajal kasutusele võtta asjakohased meetmed, tagamaks karjäärivee vastavuse loas kehtestatud piirmääradeni. Reostusnäitajate seire tulemuste mittevastavusel loas kehtestatud piirmääradele on loa andjal õigus esitada loa saajale rangemad nõuded ja/või täiendavad tingimused.

3.2.2.2. Proovivõtu- ja analüüsinõuded

Kui hinnatakse karjäärivee saasteainete sisaldust, määratakse suublasse juhitava kasutatud vee proovivõtu sagedus loaga (määrus nr 61 § 16 lg 1).

Proovivõtu sagedus ja koht karjäärivee korral saastenäitajate määramiseks täpsustatakse loas. Karjäärivee proove tuleb võtta vähemalt üks kord aastas, kuid loa andja ei tohi loaga määrata proovivõtu sageduseks rohkem kui üks kord kvartalis. Loa omaja võib vajaduse korral võtta proove sagedamini, määrus nr 61 § 16 lg 5). Karjäärivee väljalaskmete proovi võtmise sageduseks määratakse üks kord kvartalis.

Esinduslikke proove peab olema võimalik võtta suublasse juhitivast karjääriveest (määrus nr 61 § 14 lg 2).

Proovi võtmisel tuleb tagada proovi esinduslikkus ning proovi võtmine peab vastama VeeS § 236 lg 7 alusel kehtestatule kui on loaga nõutud, ja arvestada kvartali jooksul võetud proovide keskmist tulemust (määrus nr 61 proovivõtumetoditele (määrus nr 61 § 14 lg 6).

Keskkonnaloaga nõutav omaseire kuulub veeuuringu alla. Veeuuring VeeS tähenduses on vee, vee-elustiku, veekogu põhjasette, pinnase ja reoveesette ning naftasaaduste ja muude saastavate ainete proovi võtmine ja analüüsimine veeseisundi hindamise, saastatuse kindlakstegemise, veeloa taotluse ja selle lisade kontrollimise, veeloa omaja üle tehtava kontrollseire, keskkonnatasu arvutamise ning veeloga nõutava omaseire eesmärgil (VeeS § 236 lg 2).

Kui proove võetakse veeuuringu või joogiveeuuringu käigus, peab proovivõtja olema atesteeritud vastavas valdkonnas käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud korra kohaselt, kasutama veeuuringu või joogiveeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat (VeeS § 243 lg 1). Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad määrab ning proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogrammi, atesteerimise korra, atesteerimistunnistuse vormi ja atesteerimiskomisjoni töökorra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega „Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad, proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogramm, atesteerimise kord, atesteerimistunnistuse vorm ja atesteerimiskomisjoni töökord“ (VeeS § 243 lg 5). Selle sätte alusel valdkonnas, milles

proovivõtjaid ei atesteerita, peab proovivõtja proovivõtul järgima asjaomase proovivõtuvaldkonna tunnustatud meetodit ja tagama, et saadud tulemuste jälgitavus on tõendatud.

Karjäärivee seirearuanded tuleb esitada KOTKAS-es.

Kui seire tulemusel või muul viisil selgub, et keskkonnaloaga lubatud tegevusega kaasneb keskkonnoaht või oluline keskkonnahäiring, võib Keskkonnaamet KeÜS § 59 lg 1 p 2 alusel alगतada keskkonnaloa muutmise menetluse, et seada täiendavaid tingimusi või piiranguid. Täiendavalt on Keskkonnaametil KeÜS § 62 lg 2 p 2 alusel õigus keskkonnaluba kehtetuks tunnistada juhul, kui loa omaja ei täida loa või õigusaktiga sätestatud nõudeid.

3.2.2.3. Kaalutlus veemajanduskava rakendamiseks

Rüütja liivakarjäärist juhitakse karjääriveed kahe väljalaskmega (RA052 ja RA053) Nimi teadmata kraav (EELIS kood VEE1113111), mis suubub Nimi teadmata kraavi (EELIS kood VEE1113110) ja Nimi teadmata kraavi (EELIS kood VEE1113105), mis suubuvad Nurtu jõkke (VEE1113100).

Nurtu jõel on moodustatud keskkonnaministri 16.04.2020 määruse nr 19 „Pinnaveekogumite nimekiri, pinnaveekogumite ja territoriaalmere seisundiklasside määramise kord, pinnaveekogumite ökoloogiliste seisundiklasside kvaliteedinäitajate väärtused ja pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude kvaliteedinäitajate väärtused“ (edaspidi *määrus nr 19*) lisas 1 kaks vooluveekogumit: Nurtu lähtest Kõnnu jõeni (Nurtu_1) ja Nurtu Kõnnu jõest suudmeni (Nurtu_2). Rüütja liivakarjääri veed juhitakse Nurtu_1 vooluveekogumisse. Keskkonnaministri 07.10.2022 käskkirjaga nr 357 „Veemajanduskavad ja meetmeprogramm lisadega“^[2] (2022-2027) on kinnitatud Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027 (edaspidi *VMK*). VMK kohaselt on Nurtu_1 vooluveekogumi seisund hinnatud heaks. Veemajanduskomisjonile esitatud seletuskirja lisatabel Eesti pinnaveekogumite seisundi 2021. aasta vahetunnangu kohta „Eesti veekogumite koondseisundi, ökoloogilise seisundi või ökoloogilise potentsiaali ja keemilise seisundi 2021. a. ajakohastatud hinnang“ kohaselt oli Nurtu_1 (1113100_1) koondseisund 2021. aastal hea^[3].

Nime teadmata kraavidel ei ole moodustatud vooluveekogumeid.

VeeS § 31 p 2 kohaselt tuleb vältida veeökosüsteemide, nendest sõltuvate maismaaökosüsteemide ja märgalade seisundi halvenemist ning parandada nende seisundit. VeeS § 32 lg 1 kohaselt on pinnavee kaitse eesmärk pinnaveekogumite, sealhulgas tehiseveekogumite, tugevasti muudetud veekogumite ning pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude, sealhulgas territoriaalmere, vähemalt hea seisund. VeeS § 129 lg 5 ja määruse nr 61 § 10 lg 1 kohaselt määratakse suubla seire keskkonnaloas.

Rüütja liivakarjääri vee väljalaskmetele ei seata suublaseire kohustust, kuna karjäärist väljajuhitavat vett ei juhita otse Nurtu jõkke. Lisaks on taotluse juures antud taotleja poolt

selgitus, et reaalseks võib osutuda, et ala kuivendatakse vaid korrastamise eesmärgil, see tähendab, et kaevandamine on selleks hetkeks lõppenud. Loa omanikul on kohustus tagada ära juhitava vee kvaliteedi vastavus nõutule, selle tõttu on mõistlik tehnoloogiliste settebasseinide või settepesade vajadus otsustada alles hetkel kui alustatakse ala täiendava kuivendamise, kuna kaevandamine ja ala kuivendamine ei pruugi toimuda samaaegselt.

Juhul kui seire tulemuste põhjal selgub, et karjäärivesi ei vasta keskkonnaloas kehtestatud nõuetele ja sellega võib kaasneda Nurtu jõe seisundi halvenemine on loa andjal õigus nõuda täiendavate meetmete kasutusele võtmist (rajada lisaks settebasseinid), määrata rangemad nõuded ja seada suubla seire tingimused. VeeS § 33 lg 3 kohaselt tuleb pinnaveekogumiga hõlmamata veekogudes vältida prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete, teatavate muude saasteainete ja vesikonnaspetsiifiliste saasteainete piirväärtuste ületamist ning vee kasutamiseks ja elustiku kaitseks vajalike kvaliteedinäitajate halvenemist. Seega kui peaks täiendavate uuringute või seire käigus selguma, et karjäärivee juhtimisega halveneb Nimi teadmata kraavide või Nurtu jõe seisund on loa andjal õigus nõuda täiendavate meetmete kasutusele võtmist (rajada lisaks settebasseinid) ja suubla seire tingimuste seadmist.

3.2.2.4. Keskkonnatasu rakendamine

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi *KeTS*) § 31 lg 1 alusel on keskkonnatasu arvutamise kohustus loodusvara kasutajal, saasteainete veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitjal. Saasteainete heitmisel veekogusse, põhjavette või pinnasesse rakendatakse *KeTS* § 17. Arvutustes tuleb lähtuda *KeTS* § 32 lg 6, mille kohaselt saastetasu arvutatakse mõõdetud või arvutatud saasteainete koguste järgi. Saastetasu arvutamisel võetakse aluseks suublasse juhitud saasteainete kogus, mis saadakse läbi kvartaalse tegeliku karjäärivee voolhulga ja suublasse juhitud saasteainete kontsentratsiooni korrutise.

Isik esitab andmed suublasse juhitava vee kohta deklaratiivselt (*KeTS* § 33³ lg 1). Keskkonnatasu deklaratsioon esitatakse hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS. Keskkonnatasu arvutus tuleb esitada ka juhul, kui reaalset keskkonnakasutust pole toimunud.

Määrus 61 selgitab, et karjäärivesi on pealmaakaevandusse kogunenud vesi, mis pumbatakse välja või juhitakse ära, et hoida pealmaakaevandus maavara kaevandamiseks piisavalt kuivana. VeeS § 129 lg 2 kohaselt sademevesi on sademetena langenud ning ehitiste, sealhulgas kraavide kaudu kogutav ja ärajuhitav vesi. *KeTS* § 17 lg 3 käsitleb sademeveekanaliseerimise kaudu veekogusse juhitud sademevett. Veevaldkonna regulatsioon eristab, et turbakaevandusevett käsitletakse sademeveena, kuid teiste karjääride ja kaevanduste puhul ei ole tegemist sademeveega. Turbakaevanduste puhul on sademevee tasuloogika kohaldatav, kuid karjäärivee puhul ei ole. Seega tuleb karjäärist ära juhitava vee eest maksta saastetasu vastavalt *KeTS* § 20 lg 1 kehtestatud saastetasumääradele.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema

muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). MaaPS § 56 lg 2 p 5 ja § 56 lg 1 p 9 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldisse teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Tuginedes eelpool toodule ja eelhinnangule seatakse Rüütja liivakarjääri keskkonnaloale nr KL-518293 järgnevad kõrvaltingimused:

Vee erikasutamise osas:

1. Juhul kui seire tulemuste põhjal selgub, et karjäärivesi ei vasta keskkonnaloas kehtestatud nõuetele ja sellega võib kaasneda Nurtu jõe seisundi halvenemine on loa andjal õigus nõuda täiendavate meetmete kasutusele võtmist (rajada lisaks settebasseinid), määrata rangemad nõuded ja seada suubla seire tingimused.
2. Reostuse vältimiseks tuleb rangelt jälgida, et kaevandamis- ja laadimiskohtades ei satuks diiselkütust ega määrdeõli karjääri põhja. Seadmete tankimine ja hooldus peab toimuma väljaspool karjääri või selleks spetsiaalselt ettevalmistatud plastil, mis on varustatud õlitõrje vahenditega. Õnnetuse kohas tuleb reostunud pinnas kiiresti eemaldada ja anda üle vastavat litsentsi omavale jäätmekäitlusasutusele.
3. Juhul kui karjääris toimub veetaseme alandamine ja ümbruskonna kaevudes toimub seetõttu veetaseme alandamine või vee kvaliteedi muutus, tuleb loa omajal teostada kaevude seiret. Kui seire tulemuste põhjal selgub, et kaevude veetase on alanenud või vee kvaliteet on halvenenud kaevandamise tagajärjel, tuleb loa omajal rajada uued kaevud ja kanda kaevude rajamise kulud. Seire tuleb teostada ühe aasta jooksul (üks kord kvartalis), mõõta kaevudes veetaset ja määrata naftaproduktid, hõigus, heljum, NO₃, NO₂ ja NH₄. Peale seire teostamist tuleb loa omajal esitada seireandmete põhjal ekspertarvamus Keskkonnaametile.

Maapõue osas:

1. Vastavalt Põllumajandus- ja Toidumeti 20.06.2022 kirjale nr 6.2-2/28852 ei ole lubatud kaevandamise ja sellele eelnevate tööde käigus kahjustada Rüütja liivakarjäärist väljapoole jäävate kraavide ja truupide tehnilist seisukorda ning vältida tuleb sette ja pinnase edasikandumist alast väljuvatesse kuivenduskraavidesse.
2. Müra ja tolmu leviku vähendamiseks rajada katendivallid mäeeraldisse äärealadele. Katendivallid säilitada hilisema mäeeraldisse korrastamise tarbeks.
3. Tolmu leviku vähendamiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil (kuival ajal) niisutada puistanguid, karjäärisesid teid ja platse.
4. Mäeeraldisse raadamistöid ei ole lubatud teostada lindude peamisel pesitsusajal ehk 15.03-31.07.
5. Kaevandamisega kaasneva müra negatiivse mõju vältimiseks/vähendamiseks Nõlva metsise

püsielupaigas on vajalik ajavahemikul 15. märtsist kuni 15. maini vältida mürarikkeid töid, kella 17.00-st kuni kella 10.00-ni karjääri diagonaalis poolitavast joonest loodes.

Keskkonnaloa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, jäätmeseadus, looduskaitse seadus jt) sätestatud nõuded. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalasid kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Loa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseeluba/loa-omaja-meelespea#maavara-kaevandamine>.

[1] OÜ Inseneribüroo STEIGER kiri, registreeritud KOTKAS-es 20.09.2022 nr DM-120958-5 all

[2] <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027>

[3] <https://keskkonnaportaal.ee/et/pinnaveekogumite-seisundiinfo>

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan.pdf
3. Geoloogilised läbilõiked.pdf
4. Korrastatud maa plaan.pdf

Viktoria Burtin 5688 5603 (maapõu)
viktorja.burtin@keskkonnaamet.ee

Margit Karu 5695 1985 (vesi)
margit.karu@keskkonnaamet.ee

Olavi Randver 525 4935 (looduskasutus)
olavi.randver@keskkonnaamet.ee